

PEYGAMBER EFENDİMİZ İÇİN DUA*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytânir-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîne hamden kesîren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve'sselâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn... Seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ ve şefii zünûbina ve tabîbi kulûbinâ muhammedini'lmustafâ... Ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin zevi's-sıdkı ve'l-vefâ...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

كَانَ إِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ يَقُولُ بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ
عَلَى رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي
أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَإِذَا خَرَجَ قَالَ بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ
عَلَى رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي
أَبْوَابَ فَضْلِكَ

(حم.ه. طب. عن فاطمة الزهراء)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE. 532/2 (*Kâne izâ dehale'l-mescide, yekûl: Bi'smi'llâh, ve'sselâmü alâ rasûli'llah, allâhümma'ğfirlî zünûbi, ve'ftah lî ebvâbe rahmetik; ve izâ harace, kâl: Bi'smi'llâh, ve's-selâmü alâ rasuli'llâh, allâhümma'ğfir lî zünübî, ve'ftah lî ebvâbe fadlik.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ikrâmı, ihsânı dünya ve ahirette üzerinize olsun... Rabbimiz Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri iki cihanın saadetine cümlelerinizi nâil eylesin...

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izahına başlamazdan önce, Peygamber SAS Hazretleri'ne bağlılığımızın, ümmetliğimizin, sevgimizin, saygımızın naçizane bir nişanesi olsun diye, rûh-i pâkine hediye edelim diye; onun cümle âlinin, ashâbının, etbânının ve ahbâbının ruhlarına hediye olsun diye; ve sâir enbiyâ ve mürselînin ve cümle evliyâullahın ruhlarına ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in müşidleri olan ulemâ-i muhakkıkîn, sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyemizin ruhlarına;

Okuduğumuz eseri cem ve te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddîn Hocamız'ın ruhuna; kendisinden feyz aldığımız Muhammed Zâhid Kotku ibn-i İbrâhim el-Bursevî Hocamız'ın ruhuna; bu hadisleri nakil ve rivayet eylemiş alimlerin, ravîlerin ve müelliflerin ruhlarına;

Bu beldeleri canlarını mallarını ortaya koyarak cihad edip, Allah yolunda fedakârca çalışıp

çalayarak fethetmiş ve bize emanet bırakmış f'âtihi ecdâdımızın, Fâtihi Sultan Mehmed Han'ın ve askerlerinin ve sâiri şehidlerin, gazilerin ruhlarına;

Cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve hâssaten içinde toplandığımız şu caminin bânisi İskender Paşa'nın ve bu camiye tekrar tekrar tamir, tecdit ve tevsi eylemiş olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere şu meclise gelip cem olmuş olan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye;

Biz yaşayan müslümanların da Rabbimizin rızasına uygun ömür sürüp, sünnet-i seniyye-yi Nebvî'ye temessük eyleyip, Kur'ân-ı Kerîm'in yolunda yürüyüp, Rabbimizin rızasına vâsıl olup, cennetiyle ve cemâliyle müşerref olmamız için bir Fâtiha, üç *İhlâs- ı Şerîf* okuyalım, öyle başlayalım, buyurun:

.....

a. Mescide Girerken ve Çıkarken Ettikleri Dua

Okuduğumuz rivayetler Ramuzü'l-Ehadis isimli hadis kitabının 532. sayfasında yer alıyor. Bu sayfanın 1. hadisini geçen hafta okumuştuk. Bu hafta 2. hadis-i şerifinden başlayıp devam ediyoruz.

Hiz. Fâtımatü'z-Zehrâ RA'dan rivayet olunmuş. Peygamber Efendimiz'in mescide girerken,

çıkarken nasıl dua ettiği... Fâtımatü'z-Zehrâ ki, Peygamber SAS Efendimiz'in çok kıymetli kerimeleri ve bizim, mü'minlerin annesi, cennet hatunlarının efendisi olan mübarek kişidir. Allah şefaatine nail eylesin...

Şöyle rivayet etmiş ki:

كَانَ إِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ يَقُولُ بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ
عَلَى رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي
أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَإِذَا خَرَجَ قَالَ بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ
عَلَى رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي
أَبْوَابَ فَضْلِكَ

(حم.ه.ط.ب. عن فاطمة الزهراء)

RE. 532/2 (*Kâne izâ dehale'l-mescide, yekül: Bi'smi'llâh, ve'sselâmü alâ rasûli'llah, allâhümma'ğfirlî zünûbi, ve'ftah lî ebvâbe rahmetik; ve izâ harace, kâl: Bi'smi'llâh, ve's-selâmü alâ rasuli'llâh, allâhümma'ğfir lî zünübî, ve'ftah lî ebvâbe fadlik.*)

(*Kâne izâ dehale'l-mescide yekül*) Peygamber SAS Efendimiz mescide girdikleri zaman şöyle buyururlardı: (*Bi'smi'llâh, ve'sselâmu alâ rasûli'llah. Allâhümma'ğfirlî zünûbi, ve'ftah lî ebvâbe rahmetik.*)

Mânâsını söyleyiverelim! Ne buyururlarmış mescide girdikleri zaman, meâlen:

(*Bi'smi'llâh*) "Allah'ın adıyla..." diye girerlermiş.

(*Ve's-selâmü alâ rasûli'llâh*) Allah'ın Rasulü'ne selâm olsun!" diye dua edermiş.

Şimdi Peygamber SAS Efendimiz'in böyle, bize örnek olmak hususunda ne kadar bariz bir nümune olduğunu görüyorsunuz.

Rasûlüllah kendisi... Kendisi ama içeri girerken, (*Bismi'llâh ve'sselâmu alâ rasûli'llâh*) diyor. Allah'ın Rasûlü'ne selam olsun diyor. Kendinden sonra, tüm ümmeti böyle desin diye böyle dua ediyor. Sanki kendisi başka bir şahısmış, sanki başkasına selâm ediyormuş gibi. (*Bi'smi'llâh ve's-selâmu alâ rasûli'llâh*) diyor kendisine...

Biliyorsunuz; mü'minler, sizler ve bizler içinde insan olmayan bir eve, bir mekâna girebiliriz. Kapısını açıp girdiğimiz zaman nasıl selâm vereceğiz? Kapıdan girince bir selam vermek lâzım ama içeride kimse yok, meskûn değil, içinde insan yok. Nasıl diyeceğiz:

(*Es-selâmü aleynâ ve alâ ibâdi'llâhi's-sâlihîn*)
"Bize selâm olsun ve Allah'ın sâlih kullarına selâm olsun!" diye kendimize dua edeceğiz.

Yâni bizim de böyle bir dua hakkımız var. İnsan varsa, *Esselâmu aleyküm* diyeceğiz. İnsan yoksa, *Es-selâmu aleynâ* diyeceğiz, "Bize selâm olsun!" diye kendimize selâm vereceğiz. Demek ki bu var İslâm'da.

Peygamber Efendimiz de böyle camiye girerken, (*Bi'smi'llâh ve's-selâmü alâ rasûli'llâh*) derdi. Yani "Allah'ın adıyla ve o Allah'ın rasûlüne selâm olsun!" diyerek girerlerdi. Tabii o Allah'ın rasûlü kendisi, kendi kendine selâm etmiş oluyor. Ve bu caiz diye öbür rivayeti de onun için söyledik.

Tabii bizler şimdi söylediğimiz zaman, bizim selâmımız ona ulaşmış olur Allah'ın lütfuyla.

(*Allahümme*) “Yâ Rabbi, ey benim yaradanım, rabbim, halikım, razıkım; her şeyimi bana bahşetmiş olan yaradanım! (*İğfirlî zünûbî*) Sen benim günahlarımı bağışla...”

Halbuki Allah-u Teâlâ Hazretleri Fetih Sûresi'nin başındaki ayet-i kerimelerle Peygamber Efendimiz'in şahsına öyle büyük bir teveccüh göstermiş ki, öyle büyük iltifatta bulunmuş ki:

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ

(الفتح: ٢)

(*Li-yağfira leke'llâhu mâ tekaddeme min zenbike ve mâ*

teahhara) “Senin evvelki hatalarını, kusurlarını, zellelerini, ayak sürçmelerini, küçük yanılmalarını da; ileriye dönük hatalarını, kusurlarını da Allah mağfiret edecek.” (Fetih, 48/2) diye bildirmiş oluyor Allah-u Teâlâ Hazretleri.

Rasûlünün her şeyini, peşin olarak affetmiş olduğunu bildirmiş oluyor. Peygamber Efendimiz'in yaptıkları da affolmuştur, hayatının sonuna kadar yapacakları da daha yapmadan... İleride belki bir hatası olur ama Allah onu önceden affetmiş. Öyle bir peygamber, öyle bir üstün kul, öyle bir sevgili kul ama nasıl görüyorsunuz: Yemek yerken dua ediyor, yemekten kalkınca dua ediyor, bir şey giyerken dua ediyor, bir yere girerken

dua ediyor, çıkarken dua ediyor. Her anı yaradaniyla... Yani zihninden hiçbir anda Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin, yaradanının şuuru, bilgisi, irfanı, ma'rifeti eksik olmuyor. Tabii öyle bir mübarek.

Fakat öyle olmasına rağmen, o kadar da mütevazi. Diyor ki:

“—Ya Rabbi, sen benim günahlarımı afv u mağfiret eyle!”

Halbuki affedilmiş, zaten günah işlemez, peygamberler ismet sıfatıyla muttasıftırlar, ma'sumdurlar. Ma'sum demek, ismet sıfatıyla muttasıf demek, yâni Allah-u Teâlâ Hazretleri peygamberleri günah işlemekten mahfuz tutmuştur.

Hataları olur ufacık tefecik... Hata, yanılma, ictihadlarında, düşünce tarzlarında ufak-tefek hata olur. Bu ufak tefek hatalara *zelle* denir. Yani ayak sürçmesi. Hani insan normalde tıklar tıklar yürürken bir takılıp, bir sendeler. Sendeleme, ayak sürçmesi manasına. Eskiler edeben, edebe riayet ederek öyle demişler. Peygamberler günahlardan masumdur, günah işlemezler. Peygamberler günah işlemezler. Allah günah işleyecek kimseyi peygamber seçmez; peygamber seçtiği kuluna da günah işlettirmez. Günah işlemekten muhfuzdurlar, korunmuşlardır.

Bir keresinde Peygamber Efendimiz daha küçücük iken arkadaşları memleketin düğününü seyretmeye gitmişler. O Bir gece o da:

“—Bu gece de ben göreyim şu düğünü!” demiş.

Yani gidecek, uzaktan düğüne bakacak. Hani biz de köylerde düğün olduğu zaman kenardan şöyle bakmışızdır küçüklüğümüzde. Şöyle düğün oluyor, gelin böyle çıkıyor, döşek böyle çıkıyor. Kına gecesinde şöyle oluyor, lüksler yanıyor. Kavak ağaçları hışıır hışıır sallanırken, tepsiler içinde çerez gidiyor, bilmem ne... İşte bu merasimi, buna benzer şeyleri seyretmek ister insan.

Peygamber Efendimiz o düğünü seyretmeye giderken, Allah bir uyku veriyor, yolda uyuyup kalıyor, ta sabaha doğru uyanıyor. Yani Allah o düğünü bile seyrettirmemiş ona.

Allah öyle korumuş ama ona rağmen öyle mütevazi ki, öyle mahviyetkârane hareketleri var ki bize nümune olsun diye ve numune olacak şekilde. Öyle de bir şahıs.

“—Yâ Rabbi, sen benim günahlarımı afv u mağfiret et!” diyor. Burada tabii bir şey daha söylemek lazım. Derler ki:

حَسَنَاتُ الْأَبْرَارِ سَيِّئَاتُ الْمُقَرَّبِينَ .

(*Hasenâtü'l-ibrâri, seyyiâtü'l-mukarrabîn*)
[Ebrârın iyilikleri, mukarreb kullar için kötülük gibidir.]

Yâni kullar derece derece. İyisi var, daha iyisi var, en iyisi var, ekstra ekstra ekstrası var, şahaneleri var. Kulların her birisi aynı değil ki, çeşit çeşit kullar var.

Müslüman var, namazını zar-zor kılar. Günahlara bir düşer, bir çıkar. Çamura bir batar, bir

temizlenir. Müslüman var; sapasağlam, ömrünü hayırla, hasenatla geçirir. Müslüman var; ârif, irfan sahibi. Müslüman var...

Bakın büyüklerden birinin sözünü size nakletmişim. Rasûlullah Efendimiz'den dört asır, beş asır sonra yaşamış ama diyor ki:

“—Rasûlullah Efendimiz'in mübarek siması, mübârek cemâli gözümün önünden bir an ayrılrsa, kendimi müslüman saymam.” diyor.

Ne halse... Tatmayan bilmez.

مَنْ لَمْ يَزُوقْ لَمْ يَعْرِفْ .

(*Men lem yezuk, hem ya'rif.*) “Tatmayan bu gibi şeylerin ne olduğunu bilmez.”

Demek ki Rasûlullah Efendimiz'in mübarek simâsı devamlı karşısında... “Bir an kaybolsa kendimi müslüman saymam!” diyor. Öyle mübarekler var, öyle üstün insanlar var.

“—E eskiden mi olmuş bunlar?”

Bizim fakültenin sekreteri vardı -Allah rahmet eylesin cümle geçmişlerimizle beraber- iyi bir insandı, mu'tekid ve musallî ve imanlı ve ibadetli bir kimse idi. Hak yemez, dürüst bir kimse idi. Allah rahmet eylesin... O anlattı:

Memleketinde bir kimse komaya girmiş, hasta kendinde değil. Yakınları etrafında bekliyorlar. Konuşamıyor, gözlerini açamıyor, kıpırdayamıyor. Birden yatağın içinde gözlerini açmış, şöyle doğrulmuş, oturmuş:

“—Zahmet buyurdunuz yâ Rasûlallah!” demiş.

Ondan sonra da kelime-i şehadet getirip, ruhunu teslim edivermiş.

Demek ki Rasûlullah Efendimiz'in ruhaniyeti geliverdi, o şevk ile, o heyecan ile komayı bile deldi geçti. Doğrulmuş. Tabii Rasûlullah Efendimiz gelince, insan kendine şöyle bir çeki-düzen vermek ister, normal...

Ebû Hüreyre RA de açlığın verdiği takatsizlikten kenara yığılmıştı da ayak seslerini ve mübarek kokusunu duyar duymaz Rasûlullah Efendimiz geliyor diye zıp diye ayağa kalktı.

“—Hani mübarek, takatsizlikten gözlerin kararmıştı da yere yığılmıştın?”

“—Yığıldım ama Rasûlullah geliyor.”

O zaman hemen ayağa zıp diye kalkıverdi. Yani canına can katılıyor insanın. Allah bizim de canımıza can katsın...

(Ve'ftah lî ebvâbe rahmetik) “Yâ Rabbi! Sen benim kusurlarımı, günahlarımı bağışla ve bana rahmetinin kapılarını aç.” diye dua ederdi. Ne zaman dua ederdi, bu duayı ne zaman yapardı? Mescidin kapısından içeri girerken. Kapı ya... O kapı olduğu için duasında da kapı kelimesi geçiyor. Bi'smi'llah, Allah'ın adıyla giriyor. Her yaptığı şeyi Allah'ı düşünerek yapıyor.

Besmele'nin de manası o. “Ben Allah'ı düşünüyorum, Allah'ın bu işi sevdiğini biliyorum, sevaplı olduğunu biliyorum. O Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla yapıyorum. O buna müsaade etti diye yapıyorum. Haram kılsaydı, müsaade etmeseydi yapmazdım.” demek. Besmelenin

derin manası var.

Günaha besmele çekilir mi? Günaha besmele çekersen, daha büyük günah olur. Hatta küfür olur demiş bazı alimler. Günahlı şeye besmele çekilir mi? Mesela içki içiyor, *bi'smi'llâhi'r-rahmâni'rrahîm* dese olur mu? Olmaz... Kâfir olur. Neden? Alay mı ediyorsun? Oyuncak mı? Allah'ın senin ibadetine ihtiyacı mı var? Senin bismelene ihtiyacı mı var? Edepsiz... Bir tane vurur, dokuz takla atar. Hücrelerini toplayamaz, zerrelerini bir araya getiremez bir daha...

Geçenlerde söylediler de adamın birisi betonu suluyormuş. Böyle şeyler de hatırınızda kalsın... Sıcak bir ülkede beton suluyormuş. Beton yeni dökülmüş. Üstüne su dökerler ki yeniden su alsın da iyice betonlaşsın, çatlamasın diye.

Üstünden yüksek gerilim hattı, elektrik telleri geçiyormuş ama yüksek gerilim. Üç yüz yirmi bin volt mu oluyor ne kadar oluyorsa. Bizim şu lambaları yakan elektriğin voltajı iki yüz yirmi... Onun ki üç yüz yirmi bin, çok yüksek voltaj.

Betonun üstüne suyu dökerken su buharlaşır. Buharlaşınca hava buharla doluyor, tellere doğru her taraf buhar oluyor. Buhardan atlayarak, su zerrelerinden atlayarak o voltaj, o yüksek gerilim yere bir iniyor, bir çakıyor yani yıldırım çakar gibi bir geçiyor. Adamın kendisi yok oluyor. O üç yüz yirmi bin voltluk elektrik bir insanın vücudundan geçer de aşağıya giderse ne olur? Buhar oluyor. Bakıyorlar adam biraz önce çatının üstünde ortalığı suluyordu, biraz sonra bakıyorlar yok...

“–Ne oldu?”

“–Buhar oldu.”

Yani üç yüz yirmi bin volt, üç yüz elli bin volt... Bilmiyorum ne kadardır o havai hatlardaki... O kadar yüksek gerilimden buhar oluyor, hadi aradınsa bul. Adam yok. Astsubaymış, gitmiş.

Allah dilerse, bir kulunu bir anda kahreder. Bir anda mahveder. Bir anda başına yıldırım geçirir. Bir anda yedi kat yerin içine sokar, batırır. Bir anda bir zelzele olur, yer bir açılır, adam içine bir düşer, yer bir kapanır... Hadi ara bul bakalım. Böyle misaller var.

Allah'ın kahrının, gazabının karşısında hiçbir yaratık duramaz. O Rabbinin adıyla, *bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm* demek, yani Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla yapıyorum bu işi. O müsaade ettiği için yapıyorum, o izin verdiği için yapıyorum, onun izni var diye yapıyorum. Bunu yapınca ondan sevap kazanırım diye yapıyorum. Besmelenin kim bilir daha düşünsek nice ince manaları var.

(*Bi'smi'llâh*) diyor, (*ve's-selâmü alâ rasûli'llâh*) diyor. Allah'ın

adını anmanın hemen arkasından, Rasûlüllah Efendimiz'e salât u selâm geliyor. Neden?

Hiç kendi kendinize din nasıl olur, nasıl olmalı falan diye düşünseydiniz bulabilir miydiniz muhterem kardeşlerim? Bak Allah-u Teâlâ Hazretleri yaratıklarından bir mübarek kulunun adını, kendi adının ardından zikrettiriyor, semalara bağırıttırıyor:

“– *Allàhu ekber... Allàhu ekber... Eşhedü en lâ ilâhe illa’llâh... Eşhedü enne muhammeden rasûlü’llâh...*” diye semalarda, sedâsını fezâlara bağırıttırıyor Allah.

Öyle bir peygamber ki, her namazımızın tahiyatının arkasında, oturduktan sonra ona salât u selâm getiriyoruz.

Öyle bir peygamber ki, bir insan (*Lâ ilâhe illa’llah*) dese tamam olmuyor, (*Muhammedün rasûlü’llâh*) demedikçe... (*Eşhedü en lâ ilâhe illa’llâh*) deyince yetmiyor; (*ve eşhedü enne muhammeden abdühü ve rasûlühü*) demesi lâzım geliyor.

Neden?

“–Bak ben sana elçi gönderdim. Git senden ne istediğimi, onun hadislerini oku, onun hayatını oku, belle öyle yap!” demek o... “Evet, sen benim varlığımı kabul ettin, *lâ ilâhe illallah* dedin ama sen bana muhatap olacak bir kimse değilsin ki. Ben sana elçi gönderdim, git o elçimle konuş.” demiş, oluyor.

Mana adeta böyle. Sen kim, doğrudan doğruya o yüce dergâh-ı izzet ile irtibat kurmak. Git bakalım Rasûlullah’ın kapısına, seni kabul etsin. Onun için hemen arkasından, (*ve’s-selâmü alâ rasûli’llâh*) “Allah’ın elçisine selâm olsun!” buyuruyor.

Bir varlık mensub olduğu şeyden şeref kazanır. Şimdi şu cami. Bu caminin şerefi ne? Burada birçok şeyler yapılamaz. Burası mukaddes bir mıntıkadır. Niye? Burası bu cami yapılmadan evvel burası bir bostandı, bir tarlaydı, bir

arsaydı. Ama Allah'ın ibadethanesi oldu, şeref kazandı. Bu caminin içinde şunu yapamazsın, bunu yapamazsın, şunu edemezsin, bunu edemezsin; şöyle yapman lazım, böyle yapman lazım, böyle yapman lazım.

Bir kitap... Matbaaya gelmeden önce fabrikadan çıkan bir kâğıttır, ne yaparsan yap! Ama üstüne Kur'an basıldığı zaman, hadis basıldığı zaman, din kitabı basıldığı zaman, bir dinî ifade basıldığı zaman kudsiyet kazanır. Neden? Dinle alâka peydah etti.

Bir insan... Bir insan ama Allah'ın gönderdiği bir elçi. O zaman o çok büyük hürmet kazanır. Bir velî... Bir kul ama Allah'ın sevdiği bir kul olmuş. Sen onun kalbini kırarsan, hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—Kim benim evliyamdan, velilerimden bir velinin kalbini kırarsa, ben ona harp ilan ederim. Sen misin benim velime karşı çıkan diye harp ilan ederim.” diyor.

Görsün bakalım başına gelecekleri demek yani. Neden?

“—O kul basit bir kuldu. Ben onun babasını tanırdım, anasını tanırdım. Kendisini tanırdım. Küçüklüğünü tanırdım. Hastalandığı zamanı bilirdim, sıhhatli olduğu zamanı bilirdim.” Ama o Allah'ın sevgili kulu oldu. Allah'ın sevgili kulu olunca, o zaman ayrı bir mahiyet kazanıyor.

Onun için, Rasûlullah bizim dinimizin direğidir. Rasûlullah'a bağlanmadan, Rasûlullah'a inanmadan, Rasûlullah'a sarılmadan, Rasûlullah'a salât u selâm getirirmeden olmaz.

“—Bir kimse, ben bir toplantıda anılayım da bana salât u selâm getirmezse, (*fekad cefânî*) bana zulmetmiş olur.” diyor Peygamber Efendimiz.

Bir başka hadîs-i şerîfinde buyuruyor ki:¹

رَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ ذُكِرَتْ عِنْدَهُ فَلَمْ يَصَلِّ عَلَيَّ

(ت. حسن غريب حب. ك. عن أبي هريرة)

(*Rağime enfu raculin zükirtü indehû, felem yusalli aleyye*) “Ben kendisinin yanında anıldığım halde bana salât u selâm getirmeyenin burnu yerde sürtsün veyahut burnu yerde sürter.” demek.

Burnunun yere sürtmesi ne demek? Hiç senin burnun yere sürttü mü? Benim burnum yere sürttü mü? Tepe taklak gideceksin. Burnun yerlere sürtecek alnın, burnun kanayacak. Kötü bir durum. “Burnu yerlerde sürtsün!” diyor yani baş aşağı gelsin demek oluyor. “Sürter.” demek veyahut. Kim Rasûlullah’a karşı gelirse...

Ankara’da bana bir kâğıt verdiler, böyle vaazın arkasından. Diyor ki:

“—Hocam buraya birisi geldi, Rasûlullah’ın hadislerini inkâr ediyor.”

Hey cahil, hey gafil, hey ahmak... Sen nereye sataştığının farkında mısın? Yaptığın işin şeyinin farkında mısın? Cahilliğin büyüklüğünün

¹ Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.455, no:3468; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müs-ned*, c.II, s.254, no:7444; Bezzâr, *Müs-ned*, c.II, s.437, no:8465; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.489, no:2148; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XIII, s.136, no:12755.

farkında mısınız?

Onun için, (*Bi'smi'llah ve's-selâmu alâ rasûli'llah*), ondan sonra (*allahümmağfir lî zünûbî*) “Yâ Rabbî! Benim kusurlarımı, günahlarımı afvet. Bana rahmetinin kapılarını aç yâ Rabbî!”

(*Ve izâ harace, kâl*) Çıkarken de ne derdi Peygamber Efendimiz: (*Bi'smi'llâh, ve's-selâmü alâ rasûli'llah*) Yine ilk başlangıç hiç değişmiyor. “Allah’ın adıyla ve Rasûlüllah’a salât u selâm ederek.” Sonra, (*Allahümmağfir lî zünûbî*) “Yâ Rabbî! Benim günahlarımı mağfiret eyle... (*Ve'ftah lî ebvâbe fadlike*) Bana ihsanının, kereminin, fazlının kapılarını aç.”

Ötekisinde rahmetinin kapılarını aç dedi. Çıkarken de fazlının kapılarını, fazl u kereminin kapılarını aç diye dua ettiği rivayet edilmiş.

Şimdi Gümüşhanevî Hocamız bu hadis-i şerifin şerhinde diyor ki: İçeri girerken, yâ Rabbi sen bana rahmetinin kapılarını aç diye dua etti. Çıkarken yâ Rabbî sen bana ihsanının, ikramının, fazlının kapılarını aç dedi. Ne demek? Niçin böyle dedi?

Çünkü bir mescide giren ilk önce Allah’ın rahmetini arar. Allah’ın kendisine acıması, rahmet etmesi, merhamet eylesin, lütfeylesin düşünür. İlk önce Allah kendisine merhamet edecek, rahmet edecek, onu düşünür.

Sonra orada ibadet etti, çıkarken de tabii artık Allah’ın emrini yerine getirmiş bir kul olduğu için, buyruğunu tuttuğu için, “Eh, fazl u keremini isterim yâ Rabbî!” demiş oluyor. Sonra

vazifesini yaptıktan sonra dışarı çıktığı zaman meselâ, Cuma gününde namaz kılmayı bildiren ayet-i kerîmenin arkasında ne deniliyor?

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا

مِنْ فَضْلِ اللَّهِ

(الجمعة: ١٠)

(*Feizâ kudiyeti's-salâtü*) “Namaz kılındığı zaman, (*fe'nteşirû fi'ard*) yeryüzüne dağılın, (*vebteğû min fadli'llâh*) Allah'ın fazl u kereminden nasibiniz ne ise, onlardan istifade edin, alın!” deniliyor. (Cuma, 62/10)

Yani dışarıda, günlük hayatta Allah'ın kendisine ne ihsanı, ne ikramı olacaksa geçim, vs. babından, “Tamam artık onları iste. Burada Allah'ın rahmetine erdin, kapıdan dışarıda artık dünya çalışmalarıyla, geçim meseleleriyle ibadetini yapmış birisi olarak meşgul olabilirsin.” gibi bir mana ortaya çıkıyor.

Allah'ın fazl u keremi, ikramı, gıdalar, yiyecekler içecekler, kazançlar dışarıda. “İlâhi vazifeni yaptın, şimdi dünyevî çalışmalara müsaade kapısı açıldı.” gibi oluyor. Onun için “Yâ Rabbî! Sen bana fazl u kereminin, yani ihsan ve ikramının kapılarını aç.” diye çıkarken şey yapıyor. Orada olduğu için şeyler. Rahmet caminin içinde, rızıklar vesaire de caminin dışındaki çalışmalarla elde edeceği için çıkarken *fadlik* diye fazlını istiyor.

Diğer hadîs-i şerif de yine mescide girerken

yapılan duayı bildiriyor. Hz. Fâtıma RAdan rivayet edilmiş. Bir başka hadis kitabından nakletmiş Gümüşhaneli Hocamız. Oradaki rivayet şöyle:²

كَانَ إِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَسَلَّمَ
وَقَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ
رَحْمَتِكَ؛ وَإِذَا خَرَجَ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَسَلَّمَ وَقَالَ
رَبِّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ فَضْلِكَ

(ت. عن فاطمة الزهراء)

RE. 532/3 (*Kâne izâ dehale'l-mescide, sallâ alâ muhammedin ve selleme, ve kâle: Rabbi'ğfir lî zunûbî, ve'ftah lî ebvâbe rahmetike; ve izâ harace, sallâ alâ muhammedin ve selleme ve kâle: rabbi'ğfir lî zunûbî, veftahli ebvâbe fadlike.*)

Bak iki kaynağın, rivayeti çok yakın birbirine ama ufak tefek kelime değişiklikleri bile olsa, hadis ilmi ciddi bir ilim olduğundan

“–Canım ikisi de aynı kapıya çıkar!” diye bırakmamış alimler. Filanca kaynak şöyle yazmış, kelimesi kelimesine, noktası noktasına onu yazıyor. Öbür kaynak da şöyle demiş,

² Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.28, no:289; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.282, no:26459; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LVIII, s.205; İbn-i Esir, *Üsdü'l Gâbe*, c.I, s.1398; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXXV, s.257; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.363; Hz. Fâtıma RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.61, no:17963; *Camîü's-Sağîr*, c.II, s.187, no:6671.

kelimesi kelimesine, noktası noktasına öyle yazıyor. Onlar bir harfini değiştiremezler; ve veya *fe*'yi değiştirmezler. O kadar ciddidir bu hadis ilmi. Hadis ilmi o kadar önemlidir. Kelimeyi o kadar dikkat ederler.

Bakın burada, ikinci hadîs-i şerifte mânâ şöyle:

(*Kâne izâ dehale'l-mescide*) “Peygamber Efendimiz mescide girdiği zaman, (*sallâ alâ muhammedin ve selleme*) Muhammed'e salât ve selâm ederdi.” diyor. Yukarıda ne dedi? (*Ve's-selâmü alâ rasûli'llâh*) dedi orada selâm ettiğini söyledi. Burada, (*Sallâ alâ muhammedin ve selleme*) “Muhammede salât ederdi ve selâm eylerdi.” diye böyle hikâye etmiş ne yaptığını. Sonra ne derdi: (*Ve kâle rabbi'ğfiri zunûbî*) “Rabbim benim günahlarımı bağışla ve bana rahmetinin kapılarını aç...”

(*Ve izâ harace*) Dışarı çıkarken de, (*sallâ alâ muhammedin ve selleme*) Muhammede salât ederdi ve selâm eylerdi (*ve kâle*) derdi ki: (*Rabbi'ğfir lî zunûbî ve'ftah lî ebvâbe fadlike*)” Yâ Rabbî günahlarımı bağışla ve bana fazlının, ihsanının, ikramının, kereminin kapılarını aç!” derdi.

Aynı şeymiş demek ki, iki rivayeti birden böyle nakletti.

Gümüşhaneli Hocamız ki, bu kitabı yazmış olan alim kişidir, adeti seniyyesi böyledir. Muhtelif rivayetleri peş peşe alır.

“—Bak bu hususta şu alim de böyle dedi, bu alim de böyle dedi...” diye. Bir de bazen bir hadîs-i şerif alır, ona mesela “Filanca alimler

zayıf demişlerdir.” veyahut “*sened-i munkatı*’ demişlerdir veya şöyle, böyle demişlerdir.” Altında bir başka rivayet daha alır orada sened sağlamdır, hadis zayıf değildir. Hasen hadistir veya sahih hadistir.

Demek ister ki hocamız:

“—Bak bu rivayette böyle ama aslında bu sağlamdır, bunu Peygamber Efendimiz söylemiştir, ikinci delilim budur.” demek ister. Onun için böyle aynı manada birkaç hadis peş peşe geliyor.

b. Mescide Girerken Hanımları İçin Dua Etmesi

Enes RA buyurmuş ki:³

كَانَ إِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ قَالَ بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَزْوَاجِ مُحَمَّدٍ
(ابن السنن عن أنس)

RE. 532/4 (*Kâne izâ dahale’l-mescide kale: Bi’smi’llâh, allâhümme salli alâ muhammedin ve ezvâci muhammedin.*) “Peygamber Efendimiz mescide girdiği zaman, (*Bi’smi’llâh*) derdi, sonra, (*Allâhümme salli alâ muhammedin ve ezvâci muhammed*) ‘Yâ Rabbî Muhammed’e salât eyle ve zevcelerine, hanımlarına salât eyle!’ derdi.”

Demek ki belki bir keresinde de böyle etmiştir.

³ *Kenzü’l-Ummâl*, c.VII, s.62, no:17964.

Onun için bu rivayet de gelmiştir. Hanımlarını da duadan unutmamış muhterem kardeşlerim.

Şimdi ben böyle camiye giderken; “—Selâmün aleyküm!” derim. Bizim hatun arkadan seslenir: “—Bizi duadan unutma!” der.

Bilmiyorum, siz kapıdan girerken hanımlarınızı duadan unuttunuz mu, unutmadınız mı? Bu hadîs-i şerif hatırınızda kalsın, onları da duadan unutmayın!

Yani kusuru varsa kusuru düzelsin diye dua edersiniz. Keremi, ihsanı varsa ziyade olsun diye, Allah razı olsun diye dua edersiniz. Peygamber Efendimiz numunemiz bizim. Peygamber SAS Efendimiz camiden içeri girerken, hanımları için de dua edermiş. O anlaşılıyor şimdi burada.

Bilmiyorum hanımı olan kardeşlerim camiden girerken böyle dua ettiler mi. Tabii bu mikrofondan şimdi benim bu vaazımı hanımlar kısmında hanımlar da dinliyor. Onlar gülerler şimdi, memnun olurlar. Bize de buradan bir pay çıktı diye... Allah razı olsun.

Hız. Ömer RA’a birisi hanımından şikâyet için gitmek istemiş. Hanımı hakkında ne şikâyet edeceksen, halife olduğu için... Ona gitmiş, kapısının yanına kadar gelmiş bakmış içeriden biraz gürültü, patırtı geliyor. Kapıyı vurmamış, öyle durmuş.

“—Herhalde şimdi girmem münasip olmayacak.” diye döndüğü sırada kapıyı Hız. Ömer Efendimiz açmış.

“—Ne o?” demiş.

Gülmüş, demiş ki:

“—Ey halîfe, yâ Ömer! Ben sana bizim hatundan birkaç söz söyleyecektim ama baktım içeride biraz sesler yüksek çıkıyordu, sizde de aynı durum var. Onun için söylemekten vazgeçtim, dönüyordum.” Demiş.

O zaman Hz. Ömer Efendimiz demiş ki:

“—Onlar bizim ihtiyaçlarımızı giderirler, yemeklerimizi yaparlar, ev işlerimizde bize yardımcı olurlar. Onları hoş görmek lazım!” demiş.

Ben diyorum ki, tabii sahabe *rıdvânullahi aleyhim ecmaîn* evliya tabakasının en üstünüdür. Onlar bizim öteki tanıdığımız evliyaların en yükseği, sahabenin en aşağısından sonra gelir derecede. Çünkü onlar Peygamber Efendimiz’i gördüler. Sohbetine erdiler, cemalini gördüler. O gözler, o kulaklar gördü o mübarek zatı. Onun derecesine kimse erişemez.

Sanıyorum ki, seziyorum ki o gelirken Hz. Ömer anladı, ona ders olsun diye içeride gürültü, patırtı mahsustandır Allahu a’lem öyle gibi geliyor bana.

“—Bak her evde böyle olabilir, sen öyle hanımından şikâyet etme!” demek yani.

Bizim bir kütüphaneci tanıdığımız vardı, diyordu ki: “—Ben evlendiğin zaman, hanımla pazarlık ettim.”

“—Nasıl pazarlık ettin?” Demiş ki:

“—Hanım, ben bazen dışarıdan canım sıkkın gelirim, filan. Bağırır çağırırsam, sen hiçbir şey

deme, sus. Benim sinirim geçince söyleyeceğini söylersin. Senin de biraz canın bir şeye sıkılıp, böyle yüksek sesle bir şey söylersen, ben de sana bir şey demeyeceğim. O iş geçtikten, yatıştıktan sonra söyleyeceğimi söyleyeceğim, tamam mı?” demiş.

“—Tamam.” demişler, öyle anlaşmışlar.

Çok iyi olur, çok uygun olur. O sinirliyken sen bir şey söylersen, sen sinirliyken o bir şey söylerse kavga-kıyamet kopar.

Duydum ki bir dış ülkede orduda kavga olsa iki asker arasında, yirmi dört saat geçmeden şikâyet edemezmiş. Çünkü bakalım hele yirmi dört saat geçsin, hele bir soğusun. Bir burnundan soluması geçsin bakalım adamın... Haklı mı, haksız mı o zaman bir düşünecek, yirmi dört saat geçecek, sınırları yatışacak, bir uyuyacak, bir yemek yiyecek, vesaire falan... Ondan sonra her şeyi daha etraflı düşünmeye başlayacak.

“—Yâhu o zaman çok sinirliydim ama biraz da kabahat bende idi galiba.” falan der, gitmekten vazgeçer.

Yirmi dört saatten önce müracaat etmek yasakmış.

Demek ki, Peygamber Efendimiz camiye girerken, mübarek zevcelerine ki biz mü'minlerin analarıdır her birisi, *ümmühât-ı mü'minîn*dir. Onlara da dua eder, öyle girermiş. Ne güzel numune bizim için.

c. Çarşıya Pazara Girdiği Zaman Ettiği Dua

Büreyde RA'den rivayet edilmiş:⁴

كَانَ إِذَا دَخَلَ السُّوقَ قَالَ بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ إِنِّي
أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ هَذِهِ السُّوقِ وَخَيْرِ مَا فِيهَا وَأَعُوذُ
بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ
أَنْ أُصِيبَ فِيهَا يَمِينًا فَاجِرَةً أَوْ صَفْقَةً خَاسِرَةً

(طب. ك. عن بريدة)

RE. 532/5 (*Kâne izâ dehale's-sûka, kâle: Bi'smi'llâh, allâhümme inni es'elüke min hayri hâzihi's-sûki, ve hayri mâ fîhâ; ve euzu bike min şerrihâ, ve şerri mâ fîhâ. Allâhümme innî eüzü bike en usîbe fîhâ yemînen fâcireten, ve safkaten hâsireh.*)

(*Kâne izâ dehale's-sûka, kâle*) Peygamber Efendimiz çarşıya, pazara gittiği zaman da dua ederdi. Pazara girdiği zaman nasıl dua ederdi? İşte bu okuduğum duayı ederdi:

(*Bi'smi'llâh, allâhümme inni es'elüke min hayri hâzihi's-sûki, ve hayri mâ fîhâ; ve euzu bike min şerrihâ, ve şerri mâ fîhâ. Allâhümme innî eüzü bike en usîbe fîhâ yemînen fâcireten,*

⁴ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.354, no:5534; İbnü's-Sinnî, *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyleh*, c.I, s.339, no:180; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.II, s.466, no:966; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.137, no:6333; Büreyde Ra'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.149, no:18456; *Câmiü's-Sağîr*, c.II, s.187, no:6673.

ve safkaten hâsireh.)

Bunu siz de çarşıya giderken söyleyin. Çarşıya girerken, pazara girerken söyleyin!

Ne diyormuş? Tabii başında yine (*Bi'smi'llâh*) diyormuş. Allah'ın adıyla giriyor. Çarşıdaki alışveriş de Allah rızası için. Oradaki davranışları da Allah rızası için (*Bi'smi'llâh*) “Allah'ın adıyla...” derdi, sonra dua ederd: (*Allâhümme innî es'elüke*) “Allahım, ben senden isterim ki, (*min hayri hâzihi's-sük*) bu çarşının hayrını isterim senden (*ve hayri mâ fîhâ*) içindeki metâların da hayırlısını isterim.”

“Bunun içinde ne metâ, ne mal, ne alışveriş edeceğim malzeme varsa, onun da hayırlısını isterim, şu çarşıya girişimin de hayrını isterim. Yani burada hayırlı bir şeyle karşılaşayım ve buradan alacağım mal da hayırlı olsun. Malzeme de hayırlı olsun!” diye dua edermiş.

Tabii hayırlısını isterim sözü biraz belki eksik kaldı. *hayr* kelimesi Arapça'da *ism-i tafdil* manasınadır. Yani tercümesinde “Bu çarşının en hayırlısını isterim, bu çarşıdaki şeylerin en hayırlısını isterim.” En kelimesini de eklemek caiz olur *ism-i tafdil* manasıyla.

Yani, “Ben burada ne alacaksam, onun en hayırlısını isterim. Ne gibi olaylarla karşılaşacaksam bu çarşının, pazarın içinde; en hayırlısıyla karşılaşayım.” Dermiş.

(*Ve euzu bike*) “Sana sığınırım, (*min şerrihâ*) bu çarşının şerrinden sana sığınırım, (*ve şerri mâ fîhâ*) içindeki metân, malın, malzemenin de şerrinden, kötülüğünden sana sığınırım.”

Bunu da *ism-i tafdil* manasına alabiliriz. Şer *ism-i tafdil* manasına da kullanılır Arapça’da. Yani “Bu çarşının en kötü taraflarından ve mallarının en kötüsünden sana sığınırım.” diye de düşünülebilir.

Demek ki gayet güzel bir dua... İçine girdiği zaman hayırla karşılaşmayı istiyor ve alacağı şeyin de hayırlı olmasını istiyor içindeki meta’ların. Şerli olmamasını istiyor, şerle karşılaşmamayı istiyor.

(*Allahümme inni euzu bike*) “Allahım, hiç şüphe yok ki ben sana sığınırım, (*en usîbe fîhâ yemînen fâcireten*) burada birisi kalkıp da bana yalan yere yemin etmesin. Birisinin yalan yeminden sana sığınırım.” Beni kandırmasın yani.

“—Vallâhi idare etmez, billâhi idare etmez. Senden önce gelen çok daha fazlasını vermişti, bilmem ne...”

Yalan... Öyle bir yalancıyla karşılaşmayın, yalan bir yeminle karşı karşıya gelmesin diye dua ederdi.

Bir de (*ve safkaten hâsireten*) “Kayba uğraticı bir hile ile karşılaşmaktan sana sığınırım.” derdi.

İnsan bir şey alıyor eve geliyor, bakıyor ki filanca yeri kusurlu.

Falanca yeri bozuk. Üst tarafı doğru, alt tarafı eğri. Meyvaları sen ne güzel görmüştün orada, imrenmiştin. Pahalı pahalı,”

“—Şundan alayım da iyisi olsun!” dedin. Kaç tane çürük sokuşturmuş içine.

Ben bir keresinde öğleyin geldim evde yemek yok.

“—Yumurta al!” dedi hanım, çıktım dışarıya, bir yumurtacı. Beş tane yumurta aldım. Param az, şeyim az, ölçüyle her şeyim. Beş tane yumurta aldım. Eve geldik, hemen yiyeceğim, Fakülte’ye gene gideceğim. Hanım tavayı koydu ocağa, yumurtanın birini kırdı bir şey yok içinde. İkincisini kırdı, bir şey yok içinde. Üçüncüsünü kırdı, bir şey yok içinde. Dördüncüsünü kırdı, bir şey yok içinde. Beşincisini kırdı, bir şey yok içinde...

Adam anlaşılan gitmiş, yumurtacıdan çürüğe ayrılmış yumurtaları almış. Yıkamış onları, pırıl pırıl da görünüyor. Köylü kıyafeti de giymiş. Başına kep, kasket giymiş. Beline kuşak, ayağına çarık, elinde sepet bilmem ne... Ben de köy yumurtası diye gittim, aldım.

Tabii ahirette de bunun bir hesabı var. Dünyada şimdi birinci rauntta o galip ama bunu bir de ahireti var. Hemen dışarıya çıktım ama yok. Aradınsa bul.

“—Ya burada bir köylü dayı vardı, elinde bir sepet vardı...”

Adam sattığı malın ne olduğunu biliyor. Hain... Kaybolmuş hemen. Ben dışarı çıkarım, bulurum diye...

Bir keresinde Ulus diye bir çarşısı var, merkezi hal çarşısı var Ankara’nın. Oraya gittim. Yumurtaları böyle dizmiş, bayılırsınız. Deterjanla yıkanmış gibi, tertemiz yumurtalar. Sanki tavuk hiç kirletmemiş. Çok titiz bir tavuk sanki. Bütün yumurtalar tertemiz. Zabıta geldi,

“—Gene mi sen!” dedi. Adam eğildi, büzüldü falan...

Demek ki onlar suçluların, sabıkalıları biliyorlar. Adam meslek edinmiş, çürük yumurta satmayı meslek edinmiş. Allah akıl-fikir versin. Kendisini aldatıyor, kendisini aldatıyor, kendisini aldatıyor.

Ama Peygamber Efendimiz çarşıya girince nasıl dua edermiş?

“—Yâ Rabbî ben bu çarşının hayırlısını isterim, bu alışverişin hayırlısını isterim ve içindeki malların hayırlısını isterim. Şerlisinden sana sığınırım, malların da şerlisinden sana sığınırım. Burada böyle bir yalan yere yeminle karşılaşmaktan veyahut böyle ziyana uğraticı bir hileye uğramaktan sana sığınırım.” diye dua ederek girermiş çarşıya.

Bir keresinde Peygamber SAS Efendimiz çarşıya girdi. Peygamber Efendimiz ne idi? Peygamberdi ama hem devlet reisiydi, hem belediye reisiydi, hem ordu komutanıydı... Her şeydi Peygamber Efendimiz. Her şeyi tamdı.

Çarşıya girdi. Dolaşırken orada satılan mallardan birisinin içine, alt tarafına elini soktu, şöyle çevirdi. Altı ıslak, üstü kuru. Ne ise o mal, ıslak olmaması lazım, kuru olması lazım! Altı ıslak, üstü kuru. O zaman dedi ki:⁵

⁵ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.266, no:146; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.417, no:9385; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XI, s.270, no:4905; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.11, no:2155; Taberânî, *Mu’cemü’l-Ev-sat*, c.VIII, s.189, no:8360; Beyhakî, *Şuabü’l- İman*, c.IV, s.332, no:5305; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.411, no:8125; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.228, no:352; Ebû Hüreyre RA’dan.

مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا

(م. عن أبي هريرة)

(*Men gaşşenâ feleyse minnâ*) “Kim bizi aldatır, bizi kandırırsa o bizden değildir.”

Mü’minliğe, Müslümanlığa yakışmaz. Müslüman nasıl yapar? Müslüman dobra dobra malını ortaya koyar, kusuru varsa, kusurunu da söyler.

“—Bak şu malın gösterişi yoktur ama bu daha iyi pişer, fiyatı da daha ucuzdur. Şu mal gösterişlidir ama sunî yemle şişirilmiş, büyütülmüştür. Bunun parası çok ama şu kusuru vardır...”

Fasulyeleri gördüm, hiçbir yerinde deliği yok. Ağabeyim anlıyor maldan, dedi ki:

“—Bu fasulyelerin içi kurtludur.”

Açtık baktık içinde tombul tombul kurtlar var. Hiç deliği yok, bir şeyi yok. Allah onun neresinden giriyor, nasıl yaratıyor anlayamadım. Hiç deliği

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VI, s.477, no:2216; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.424, no:721; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.229, no:353; Ebû Hamrâ RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.50, no:5113; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.III, s.63, no:2490; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.253, no:5971; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.323, no:2541; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.X, s.138, no:10234; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.229, no:354; Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XI, s.221, no:11553; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IV, s.123, no:3773; Enes ibn-i Mâlik RA’dan. Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IV, s.281, no:4203; Berâ ibn-i Âzib RA’dan. Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IV, s.293, no:4238; Ebû Mûsâ el-Eş’arî RA’dan. *Kenzü’l-Ummâl*, c.IV, s.60, no:9503; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XXI, s.91, no:23032.

yok, içi kurtlu. Şimdi o fasulye ucuzdur, öteki fasulye pahalıdır.

“—Bundan alma, bu kurtlu olur, bunun cinsi böyle. Bu kurtsuzdur.” falan diye söylemek lazım. Malın ayıbını söylemeden satarsa, o da bir aldatma olur. Ayıbını da söylemesi gerekiyor veyahut

“—Haliyle satıyorum!” demesi lazım.

Ankara’da göğsünde istiklal madalyası olan bir amcamız var, tanıdığımız. Bir ara bakkallık yapmış. Yaşlı bir kadın gelmiş.

“—Şuradan tereyağı ver, nasıl tereyağın iyi mi?” demiş.

“—Eh işte, tereyağı gibi tereyağı.” demiş.

“—Canım, sen benimle alay mı ediyorsun?”

“—Bilmem tereyağını ben imal etmedim ki. Getirdiler satıyorum. Tereyağına benziyor, tereyağı gibi. Tereyağı gibi tereyağı ama...” ötesini söylemiyor.

Kadın kızmış, gitmiş zabıtaya şikâyet etmiş. Zabıta gelmiş. Ona da öyle söylemiş,

“—Tereyağı gibi tereyağı. Ben bunun tahlilini yapacak gücüm, kuvvetim yok. Ben sakallı bir adamım, dürüst bir adamım. Ben buna halis dersem, içinde bir katışık varsa ona ortak olmuş olurum.

Onun için olduğu gibi, haliyle söylüyorum.” demiş. Ne mübarek insanlar.

Doksan yaşına gelmiş, belki daha fazla yaşında. Dinç böyle, ibadetten diri. Beli iki kat bükülmüş

ama namazını bırakmaz. Tın tın böyle, sapasağlam insan.

Bir kardeşimiz vardı Allah razı olsun, perdecî. Perdesinin demirlerini soruyor:

“—Bu demirlerin üzerindeki yıldızlar çıkmaz, bozulmaz değil mi?” diyor satıcıya.

“—Bozulmaz hee!” dese yetecek. “Hee hee” dese geçiştirecek. Öyle demiyor;

“—Geçenlerde götürürken elime çıktı, bozuluyor!” diyor. Aferin! Doğruyu söylüyor.

Bir başka kardeşimiz vardı, hoşuma giderdi ticareti. Dükkânına gider oturdum. Müşteri gelir onu çıkarttırır, bunu çıkarttırır. Almaz.

“—Kusura bakmayın, sizi yordum!” deyince;

“—Estağfirullah, vazifemiz.” derdi. Veyahut;

“—Daha aşağı olmaz mı?”

“—Daha aşağı veremeyeceğim. Hakkınızdır, gidin başka dükkânlarda bakın, yine uygun görürseniz bekleriz, şeref verirsiniz!” filan diye uğurlardı.

Böyle filozof gibi. Gayet güzel konuşa konuşa. Hoşuma giderdi. Allah ticareti güzel yapmayı nasib etsin...

Ticaret güzeldir, Peygamber Efendimiz ticaret yapmış ama ticareti güzel yapmak lazım. Ticaretin içine hile katmamak lazım. Helal malını alışverişini harama döndürmemek lazım. İki paralık menfaat için ahiretini mahvetmemek lazım. Adamın hakkını sırtına yüklenmemek lazım. Yapacağın şeyi doğru düzgün yap.

Demek ki çarşıda böyle dua edermiş Peygamber Efendimiz. Ondan sonraki hadis-i şerife geçiyoruz bu kadar yeter diyerek:

d. Evine Girerken Misvak Kullanırdı

İbn-i Mâce ve Ebû Dâvûd ve Neseî, Hz. Aişe Validemiz'den rivayet etmiş:⁶

كَانَ إِذَا دَخَلَ بَيْتَهُ بَدَأَ بِالسِّوَاكِ

(م. د. ن. ه. عن عائشة)

RE. 532/6 (*Kâne izâ dehale beytehû bedee bi's-sivâki*)

Peygamber SAS Efendimiz evine girerken, ilk iş olarak ne yapardı? Onu anlatıyor bu hadîs-i şerif. Ne tahmin edersiniz? Misvak kullanırmış. Hemen içeri girerken misvak kullanırmış.

İnci gibiydi Peygamber Efendimiz'in dişleri. Ağzını açtığı zaman konuşurken, dişlerinden nurlar saçılırdı etrafa. Pırıl pırıl böyle. İnci gibi dişleri vardı. Evine girerken ilk önce hemen misvaklanıyor.

Sahabesine tavsiyesi var, hadîs-i şeriften biliyoruz. Diyor ki:

“—Benim karşıma, dişleriniz sararmış, ağzınız kokulu bir tarzda gelmeyin.”

“—Ne zaman söylüyor bunu?”

⁶ Müslim, *Sahîh*, c.II, s.61, no:372; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.342, no:286; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.188, no:25594; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.356, no:1074; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.42, no:17859; *Câmiü's-Sağîr*, c.II, s.187, no:6674.

“—Bin dört yüz küsür yıl önce söylüyor.”

“—Nerede söylüyor?”

“—Suudî Arabistan’ın idaresi altında bulunan Hicaz mıntıkasında.”

“—Nasıl bir ortamda söylüyor?”

“—Gıda yok, dükkân yok, alışveriş zor, hayat şartları zor, su yok, evler basit, kumaş yok, şunu yok, bunu yok... Her türlü zorluğun olduğu sırada söylüyor.”

“—Nasıl sağlıyor bu diş temizliğini?”

Misvak otu denilen bir ağaç var. Belki başka adı da var o ağacın. Zaten otuz, kırk çeşit ağaçtan yapılabilmiş. O ağacın köklerini topraktan çıkartıyorlar. Topraktaki kökleri. Onlar ağzınıza alıp da biraz hafif hafif, bastıra bastıra dişinizle çiğnerseniz tellenir, lifleri tellenir. Sonra onun bir tuzluca, hafif baharlı, biberli gibi yakıcı ve tuzluca bir tadı vardır.

Bu çok şifalı bir şey. Misvak son derece şifalı bir ot. Ot kökü veya ağaç kökü diyelim. Son derece şifalı. İçindeki maddeleri tahlil etmiş bir dişçi kardeşimiz. Bunun içinde bir kere antiseptik maddeler var. Antiseptik yani temizleyici ve mikropları öldürücü maddeler var bu diş otunun, kökünün şeyinde ve baz özelliğinde...

O ne işe yapıyor? Ağızdaki mikroplar gıda artıklarını aside çeviriyorlar. Bozuşturdukları zaman ekşitiyor, fokurdatıyor. Hani bir yemeği birkaç gün bıraksanız bir yerde ne olur? Fokurdar, fışkırır yani. Fış fış fış fış.

“—Bir tadına bak bakalım.”

“—Ekşi!” yani asit oluyor.

Fıskırtı, bozuldu, tahammür etti, asit oldu. Tabii bu ağızdaki gıda artıkları da temizlenmediği zaman içindeki mikroplar, canlılar... Ağızın içinde de tabii havada da suda da birçok canlılar var. Ağızda da canlılar var. O canlılar o gıdaları çürüttürüyor, bozuyor ve asit çıkıyor. Asit de dişlerin malzemesini, kireçli yapısını, minesini eritiyor. Hani mermerin üzerine tuz ruhunu döktüğü zaman, fışır fışır fışır fışır bakarsınız mermeri delmiş. Onun gibi yapıyor.

Bu misvağın suyu onu söndürüyor. Yani ağızda meydana gelmiş asiditeyi, asitlik ortamını söndürüyor. Baz özelliğinde.

Bir de antiseptik özelliği var. Bir de mideye yararmış, bir de göze yararmış. On tane faydasını sayıyor Peygamber Efendimiz.

“—Ağzı temizleyicidir ve Rabbın rızasını kazanmaya vesiledir.” diyor.

Neden? Rabbimiz temizliğin her çeşidini seviyor, onun için. Rabbimiz temizliğin her çeşidini seviyor.

“—Ama benim abam yamalı, pantolonum yamalı. Çorabım gözenmiş ve tamir edilmiş.”

Olsun, temiz olsun yeter ki. Su bulamıyor musun? Buluyorsun.

Yıka şöyle şöyle. Hiç bekârlık çekmedin mi, hiç mendil yıkamadın mı, çorap yıkamadın mı? Yıka, as... İki tane al, üç tane al. O kuruyunca ötekini giy. Her gün değiştir. Böyle teke gibi, koka koka dolaşma...

Kimisinin ayakları böyle, maşallah sıhhatlidir, ciğeri sağlamdır. Ayakları kokar, pabucunu bir çıkarttı mı, tamam. Otobüsün içinde duramazsınız. Yaz günlerinde öyle oluyor. Adamın otobüste ayağı terliyor. Bir çıkartıyor. Hemen muavin geliyor:

“—Ayağını giy!” diyor.

Neden? Otobüste müşteri kalmayacak, hepsi kaçacak kokudan... Şimdi bu ayağı yıkamak lazım, bu çorabı da yıkamak lazım.

Millet o çorapla camiye geliyor, ben bastığı yere acıyorum. Yahu bu çorabı pabucun içine tık, içeri sokma bu çorabı. Şadırvanda da ayağını güzelce gıcır gıcır yıka, içeri gel. Çıplak ayakla namaz kılmak günah değil, bir şey değil. Gayet normal. Temiz ol. Sonra senin böyle kirli ayağınla, kirli çorabınla, ıslak çorabınla gelip böyle bastığın yerlere, öbür kardeşin başını koyacak, alnını koyacak. Onun için temizliğe topluca riayet etmemiz lazım.

Allah korumasa mahvoluruz biz. Bu toplu ibadet yerlerinde Allah korumasa halimiz harap olur.

Peygamber Efendimiz temizliğin her çeşidine çok dikkat ederdi. Saçına dikkat ederdi, sakalına dikkat ederdi, dişine dikkat ederdi, fazla kıllarının izalesine dikkat ederdi, tıraşına dikkat ederdi...

Bir keresinde Peygamber Efendimiz'in zevcelelerinden bir tanesi dedi ki:

“—Yâ Rasûlallah! Kapıda bir misafir var, sizi görmek istiyor.” Peygamber Efendimiz ne

yaptı? Oradaki su kabına eğildi... Ayna bizim için şimdi çok basit bir malzemedir ya, o zaman ayna yoktu. Kolay bulunan bir şey değildi. Nasıl yapacak aynayı? Ancak gümüş aynalar vardı. Gümüşü iyice silip, parlattığı zaman. Düz ise, çok cilalı ise bir metalik ayna gibi oluyor. Yüzünü biraz görebilir.

Eğildi su kabına, saçını sakalını düzeltti.

Onun üzerine Peygamber Efendimiz'in zevcesi olan anamız, mü'minlerin anası dedi ki:

“—Sen de mi yâ Rasûlallah?”

Peygamber Efendimiz'e Allah temizliği, güzelliği emretti. Efendimiz çok itinalı hareket ederdi. Saçını düzeltti, sakalını intizama soktu, öyle çıktı.

Biz şimdi derbeder, dağınık, ceket bir omuzda... Çoraplar öyle, pantolon öyle, ayakkabımız öyle... Sokaklarımız çamur, bir yürüdük mü dizlerimize kadar, bir de hızlı koşarsak pabuçların arka tarafından, ensemize kadar çıkıyor çamur.

Hiç denediniz mi bilmiyorum veya başınıza geldi mi? Bakıyorsun ensende çamur var... Niye? Koştun ya otobüse yetişeceğim diye. O koşarken, pabucunun arkasından bir zıplıyor çamur, şap ensesine insanın... Ensesine, sırtına... Paltonun arkası çamur olmuş tepeye kadar, farkında değil.

Biz müslümanlara yakışmazdı bu şeyler. Bizim sokaklarımız eskiden Arnavut kaldırımıydı. Gelirmiş Arnavut kardeşlerimiz, güzel taşları döşer. En çok onların işiymiş. Kaldırım

yaparlarmış, sonradan kesme parke taş çıkımış falan. Ama temizmiş.

Şimdi bir acaip olduk, temizliği de unuttuk. Herkes evinin önünü temizlesin diyen kim? Bir belediye reisi mi? Hayır! Peygamber Efendimiz. Herkes evinin önünü temizlerse, belde tertemiz olur. O hadis-i şerifi belediye ilgililerinin yazması lazım! Herkes evinin önünü temizlerse, herkes evinin önünün çamurunu izale ederse, tertemiz olur ortalık.

Allah temizlik duygusunu bizlere ihsan eylesin... Adam geliyor, yüznumarayı kullanıyor. Adam geliyor, lavaboyu kullanıyor. Sen kullandıktan sonra geleni de düşün. Burası caminin yüznumarası... Burası veyahut cami olur, otel olur, neresi olursa olsun. “Bir beyefendi girmiş, çıkmış!” desinler. Orayı tertemiz bırak. Biraz suları şöyle şöyle aktır. Çamur bırakma, kir bırakma, pas bırakma. Orada neyi yıkadıysan, onun izini bırakma.

Orası tertemiz dursun.

Bunlara dikkat etmiyoruz. Yani çocuklarımıza da öğretmeliyiz bunları. Küçük şeyler ama öğretmeliyiz.

Bizim büyüklerimizden gördüğümüz, paket geldi mi düğümleri açılıp, ipi sarardık biz. Fiyonk yapardık. Koyarsın onu oraya. Bir başka zaman paket için ip lazım oldu mu oradan onu alırsın. Atmazdık.

Şimdi bir makas, bir bıçak; cart cart cart... Dört yanından paketin ipi kesiliyor. Ne oldu? Zıyan oldu. İsrâf oldu yani. Onu israf etmeyelim

diye düşünürdük. Eskiden, büyüklerimizden gördüğümüz öyleydi. Siz de çocuklarınıza öğreteceksiniz. İsraf haramdır, israf etmeyin diye söyleyeceksiniz.

Bak büyüklerden birisi, lamba sönmüş. O lambayı almış talebesi, dışarıda gitmiş patlatmış. Pat diye atmış. Bir güzel ses çıkıyor ya ampulü duvara vurduğun zaman. O hocası ona onu ödetmiş. Niye ödetmiş? Patlamış ampulün ödemesi ne olacak? Nasıl ödettiyse üç kuruş, beş kuruş neyse. Niye?

“—Sen yapılmış bir şeyi bozdun!” diye. Bu yapılmış bir şey değil miydi?”

“—Bir işe yaramaz!”

“—Belki yarar.”

Benim tanıdığım kimseler var, altını kesiyor, üstünü kesiyor bir şey yapıyor. Bundan çaydanlık yapıyor, demlik yapıyor.

Bir tane —Allah rahmet eylesin— Hafız Yusuf diye hocamız vardı. Acaip bir adamdı. Manav dükkânı gibi bir yerde yatardı. Bir köşesinde yatağı vardı, bir köşesinde aleti edevatı vardı. Bir köşesinde de kütüphanesi vardı. Bizim profesör beni aldı, onun yanına götürdü. Allah hepsine rahmet eylesin. Dedi ki:

“—Öp bakalım, bu ikinci hocan!” dedi.

Birisi benim profesör, ben onun asistanıyım. Ötekisi de manav dükkânında duran Hafız Yusuf Efendi.

“—Bu da senin ikinci hocan, öp bakalım bunun elini!” dedi. Ama bize neler öğretti. Neler

biliyor adam. Derya... İnan edebiyatı, Osmanlı edebiyatı, Arap edebiyatı ezberinde. Her şeyi... Lügati ezberlemiş, Arapçayı şahane biliyor. En büyük şairlerden her şeyi biliyor.

Onun dükkânında gördüm. Büyük ampullerin, küçük ampullerin madeni kısımlarını çıkarmış, kesmiş, bir çaydanlık, demlik yapmış kendisine... Yani yapan yapar. Onun için yapılmış bir şeyi bozmamayı öğreteceğiz çocuklarımıza...

Temizliği öğreteceğiz. Eve temiz girmeyi öğreteceğiz.

“—Gel bakayım buraya oğlum! Nerede bu pabucun teki?”

“—Vallahi bilmem, içeri bir adım attım, öteki ayağımdaki pabucu bir savurdum. Ensem yanından bir tarafa gitti ama nereye gittiğinin pek farkında değilim anneciğim!”

“—Bul bakalım onu, ikisini yan yana şöyle bir koy, çamuru varsa bir yıka. Bir rafa kaldır. Bu çamurladığın yerleri bir temizle. Bir daha böyle girme. Bak dışarıda ayakkabılarını sil, içeriye böyle temiz olarak gir.” filan dememiz lazım.

Yüznumaraya girmiş çıkmışsa, lavaboyu falan kullanmışsa,

“—Gel bakalım oğlum, bak buraya bir su dökmen lazımdı, bir temizlemen lazımdı, bir şey yapman lazımdı.” diye öğretmeliyiz aziz kardeşlerim.

Çocuklar bir şey bilmezler. Sen onu nasıl öğretirsen öyle yetişir, büyüdüğü zaman öyle gider.

Peygamber SAS Efendimiz eve girdiği zaman misvaklanırdı, misvakla başlardı. Hemen ilk önce misvaklanırdı. Tabii dişleri pırıl, ağzı hoş kokulu.

Sonra o antiseptik. Diş etleri çok sağlam oluyor. Her zaman söylerim, gene söyleyeyim. Dişçiye gittik, orada ben diş tedavisi falan gördüm de bir arkadaş dedi ki:

“—Benim iki üç sene önce dişlerim çok fenaydı, diş etlerim yaraydı, her abdest alışta saatlerce beklemek zorunda kalırdım, kanardı boyuna. Şöyle birazcık ağzımı, dudağımı sıkıştırsam, içeriden tükürüğüm hemen kanlanırdı.”

“—Eee, nasıl geçti?”

“—Misvak kullandım geçti.” dedi.

“—Otur bakalım şu dişçi sandalyesine, dişlerini görelim.” dedi dişçi. İki üç sene önce bütün ağzı yara olan insan, dişleri kökünden sallanan insan oturdu, ağzını açtı. Dişçi hayretler içerisinde kaldı,

“—Aaa, maşaallah!” filan dedi. Biz de onun üzerine başımızı eğdik. O kardeşin ağzına baktık ki, o diş etlerinin renginin güzelliği, pembeliği... Böyle latif, sıhhatli rengi, o dişlerin pırıl pırıl sedef gibi parlamasına hayran kaldık.

Yani böyle bir hassası var, böyle bir özelliği var bu misvağın.

Tabii kıl fırça... Sakın almayın. Ekseriya domuz kılından yapıyorlar. İthal malı domuz kılından yapılıyor. Tabii kıl iyidir diyorlardı, doğru değil. Dişçi kardeşlerimle konuştum. Tabii kılın içinde

kıl kanalı olduğu için, kılın içinde kanal vardır, kıl öyle yekpâre değildir, organik bir şey o. Onun içinde bir kanal vardır. O kanalın içine mikrop girip saklı kalıyormuş, ürüyormuş. Onun için kıldan yapılan fırça iyi değil.

Alacaksanız ağzınıza sürttüğünüz zaman kökünden çıt çıt kırılıp da ağzınızda parçaları kalan değil de dayanıklı, sentetik malzemedен yapılmış fırçalar kullanabilirsiniz. Onlarla ağzınızın temizlenmesi için. Bulabilirsiniz misvak kullanırsınız.

Hiçbirini bulamadınız ama ağzınızın, dişlerinizin temiz olması lazım, ne yapacaksınız? Peygamber SAS buyuruyor ki:⁷

الأَصَابِعُ تَجْرِي مَجْرَى السِّوَاكِ إِذَا لَمْ يَكُنْ سِوَاكُ

(طس. أبو نعيم كثير بن عبد اللّ بن عمرو بن عوف المزني عن أبيه عن جده)

RE. 190/1 (*El-esàbiu tecrî mecre's-sivâk, izâ lem yekün sivâk.*) “Misvak olmadığı zaman, parmaklar da misvak yerine geçer.”

O zaman parmağınla böyle yapacaksın, böyle yapacaksın. Ağzını, dişlerini abdest alırken temizleyeceksin. Çer çöp kalmayacak. Ekmek, gıda parçası kalmayacak. Çalkalayacaksın, temiz olarak geleceksin.

Namaza temiz olarak geleceksin. Misvaklanarak kılınmış olan namaz, misvaksız olarak kılınmış

⁷ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.288, no:6437; Abdullah ibn-i Amr ibn-i Avf el-Müzenî babasından, o da dedesinden.

Mecmaü'z-Zevâid, c.II, s.268, no:2577; *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.550, no:26168; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XI, s.24, no:10166.

olan namazdan kaç kat daha sevaplıdır, tahmin edin. Yetmiş kat daha sevaplıdır. Ağzı temizlenmiş, misvaklanmış, öyle geliyorsun. Ağzın tertemiz, kokusu yok, sarısı yok. O namaz, öteki namazdan yetmiş kat daha sevaplıdır.

Sarıkla kılınan namaz, sarıksız kılınan namazdan kaç kat sevaplıdır? Yetmiş kat sevaplıdır. Onun için bazı kardeşlerimiz sarık bulunduruyorlar şurasında, çıkartıyorlar, doluyorlar. Dolması ne kadar çok olursa, sevabı o kadar artıyor. Yetmiş kat sevabı fazla oluyor. Onun için tavsiye ederim, teşvik ederim.

“—Efendim, işte ulemâya mahsus.”

Yok ulemâya, sulehâya; herkese mahsus... Herkes Peygamber Efendimiz'in tavsiye ettiği şeyi yapsın. Yani sarığı sarsın, sevabı çok olsun.

e. Yiyecek Yoksa Oruca Niyetlenirdi

Vakit geldi amma bir hadîs-i şerif daha okuyalım, rakam tam olsun. Yine Hz. Aişe Anamız/dan RA, şöyle rivayet gelmiş ki:⁸

كَانَ إِذَا دَخَلَ قَالَ هَلْ عِنْدَكُمْ طَعَامٌ فَإِذَا قِيلَ لَا قَالَ
إِنِّي صَائِمٌ

⁸ Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.28, no:2289; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.233, no:7364; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.115, no:2637; Abdürrezzak, *Musannef*, c.IV, s.277, no:7792; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXXV, s.79; Beyhakî, *Sünenül-Kübrâ*, c.IV, s.203, no:7703; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.II, s.175, no:17; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.81, no:18059; *Câmiü's-Sağîr*, c.II, s.187, no:6675.

RE. 532/7 (*Kâne izâ dehale, kàle: Hel indeküm taàmün? Fein kile: Lâ! Kàle: Innî sàimün.*)

(*Kâne izâ dehale*) “Peygamber Efendimiz girdiği zaman eve, (*kàle*) derki ki: (*Hel indeküm taàmün*) Yanınızda yiyecek bir şey var mı? Yiyecekten bir şeyler var mı yenilecek?”

Ne olsa razı. Yani baklava isterim, börek isterim, çörek isterim, kızartma isterim, külbastı isterim, köfte isterim, tatlı isterim, tuzlu isterim... Öyle şey yok. “Yiyecek bir şey var mı evde?” Olmayabilir çünkü. “Yiyecek bir şey var mı?” diye sorardı.

(*Fein kile: Lâ*) “Eğer *lâ* denirse, ‘Yok yâ Rasûlallah!’ denirse, o zaman: (*Kàle: Innî sàimün*) ‘Ben bugün oruçluyum.’ derdi.” Tamam, oruca başlardı.

“—Zaten öyle istiyordum, düşünüyordum. Madem yiyecek bir şey de yokmuş, oruçluyum!” derdi.

Görün ki muhterem kardeşlerim, Peygamber Efendimiz’in hanesi nasıl, ne mahrumiyetler var! Aylarca ocağının tütmediğini yazıyor kitaplar. Ocakta yemek pişmiyor. Hurma bulursa, hurmayı yeyiveriyorlar. Süt gelmişse, sütü içiveriyorlar, tamam. Eh et olursa, eti o zaman tabii pişiriyorlar ama iki ay, üç ay hiç böyle ocağının tütmediği olurmuş.

Biz şimdi böyle nice nice bolluklar içindeyiz, bizim çok şükretmemiz lazım. Bu halimize, bu günümüze çok çok şükretmemiz lazım. Allah

bizi Őükreden kullardan eylesin...

Çünkü Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:

“–Nice gıdayı, rızkı yiyip de Őükreden insan vardır; oruç tutan insan gibi sevap kazanır.”

Yani, yiyip Őükretmek de sevap kazandırıyor; yemeyip oruç tutmak da sevap kazandırıyor. Oruç tutarsan da sevap, yiyip de, “Çok Őükür yâ Rabbî, bana bu nimeti verdin!” demek de sevap. Hepsi güzel!

Demek ki insan her Şeyden sevap kazanabilir. İyî müslüman olur, akıllı olursa; Őükretmesini, sabretmesini, dua etmesini bilirse her Şeyden sevap kazanır.

Allah bizi de öyle Őuurlu, güzel müslümanlardan eylesin...

Fâtiha-i Őerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŐAN
08. 01. 1988 - İskenderpaŐa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü